

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Соединия болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

№ 274 (6605). 1966 ч. ноябрь 22, вторник | Өртөө 2 көп.

ЧЕМИШЧИДИЛГЕ

Чер ажылының культуразын бекемдиргенин органиктиг болгаш минералдык чемишчилдигер чугула ролдуу болур. Хөдүмнөр бир дески байлак эвес болганда, үнүштерин өзүп үнеринге чогуу чемиштиг элементтер керек. Органиктиг болгаш минералдык чемишчилдигерини шын дүүшүрүр болза, үнүштер мандыг-даа хөдүмнө өзүп үнер болгаш оларның дүжүдү дына бедир.

Чер ажылының интенсивтиг системасынче шилчээни-биле холбаштыр чемишчилдигерини ролу улам бедиз. Чемишчилдигерини ажил-агыйжы өзү-биле ажиллап турар ажил-агыйлар дүжүктө элзэн хей немелдени ап турар. Чижээ, «Тимляга», «Элегес», «Мелегей» совхозтарда, нөдөз ажил-агыйның дүжүктө станциясында болгаш өске-даа элзэн хей ажил-агыйларда бедир дүжүттөрини ап турары анаа таварылга эвес болбай. Бо ажил-агыйларда өдентти өзаландыр болгаш, кайнар изип ирип келгенде шөлдерге төп турар.

Республиканың колхозтарында болгаш совхозтарында органиктиг чемишчилдигерини колдууда республиканың «Сельхозтехника» каттыжышкынын механизмизациянын бригадалары, ажил-агыйларның боттарының тускай эвенолары шөлдерге сөөртүп турар. Ол эвенолар бульдозерлер, тракторлар, чүдүр, дүжүр машиналар-биле хандырынган. Өдентти сөөртүүгө чүгүн болу дүжүр машиналарын, трактор тергерин ажиллап турар.

Чайгыр чер болгаш күсүк аңгыс аңдарылыгының үезинде, чаксы тарылга мурнуу чарында өдентти кол сөөртүп турар. Чамдык совхозтарда иридил белегизин өдентти шөлге сөөртүп кылган дооран-на тарадыр чажып, хөдүмнө халуштуруп турары ажилгыт.

Ынчалза-даа чамдын колхозтар болгаш совхозтар шак ынчал ажилдавай, чемишчилдигерини шөлдерге болуң-болуң-биле төп кааш, оң соонда элзэн үр үе эрткенде черин аңдарып турар. Ындыг таварылгада өденте бар азоттук 35—40 хуузу арлы бээр. Чемишчилдигерини хөдүмнө нормазы эвээш болуп турарындан дүжүктө немелде база эвээш болуп турар.

Мооң ужурунда колхоз, совхоз бурузунге өдентти улуг өзалар кылдыр болуп мадгалаары, гектар бурузунге 30—40 тоннадан эвээш эвези төгери чугула.

Бо чылын республикада келир чылдың дүжүдүгө 138 муң тонна аңгыт тус черини чемишчилдигерини шөлдерге төккен, азы план 69 хуу күсүттүнген. Бо дээрге ажил-агыйларның болгаш бугурулга эргелелдерини удурутуктарына, тускай эртемнигерлерини улуг дүвүрээзинин байдал-дыр, чыл төңүзүгө чедир кайыс хөдүмнөр артыан, а өдөк сөөртүлгезиниң планы ырактат чедир күсүттүнген. Планын аңгыт күсүттөң Танды, Бим-Хем районнары санаваска, өске районнар чер албааннар. Чижээ, Бай-Тайга, Барыш-Хемчин, Чөөн-Хемчин районнар өдөн сөөртүлгезиниң планын чүтлө 20—30 хуу, Чаа-Хем район — 57, Тес-Хем район — 64 хуу күсүттөң. Улуг-Хем районун ажил-агыйлары өдөн сөөртүлгезиниң чоруттайн турарлар. Чижээ, «УТНА 25 чыл» (кол агроном эш Г. Ларионов), «Найрал» (кол агроном эш А. Бондарь) совхозтар бо чылдың майдан бээр шөлдерге чачыс тонна-даа өдөн сөөртүлгезин болгаш ам ук ажилды органикставайн турарлар.

«Чыраа-Бамы», «Тес-Хем», «Ним-Тей», «Сукпан» совхозтарда чемишчилдигериниң умур-дузасы шуут утунураган. «Чыраа-Бамы» совхозта бо чылын картофельди чемишчилдигерини шөлге таразындан кончуг эвээш дүжүт алган. «Вик» совхозта чемишчилдиге багый кичээлдер салдынып турар. Анда бо чылдың үнүш-дүжүктө таарымчалыг байдалдары туралган, нөдөз ажил-агыйларда чүтлө 18 центнер болгаш картофельдиң кончуг кууду дүжүдүн алган.

«УТНА 25 чыл» совхозта чемишчилдигерини ажиллап болур элзэн хей суггарылгыч шөлдер бар туралда-ла, сөөлүг ийи чылда тус черини чемишчилдигерини ажиллаван. Бо чылын Улуг-Хем районун чамдын ажил-агыйларына болаарга, бо совхозтук кууду дүжүттү алганы анаа таварылга эвес. Идэнов аттыг колхозта байдал база ындыг.

Нөдөз ажил-агыйның бугурулга эргелелдери, СЭКП райкомнары бо чугула ажилды кичээлге албай, ажил-агыйларның удурутуктарындан болгаш тускай эртемнигерлерини шөлдерге тус черини чемишчилдигерини сөөртүп талазы-биле чогуу негелде салбайн турарлар.

Ам үеде автомашиналарның чамдыкы хөвү ажилдарының сөөртүлгезинден холстанган болгаш тергилер тракторлар, чүдүр механизмиер белин холстала берген. Ындыг болганда, тус черини чемишчилдигерини шөлдерге сөөртүүн чер болганга массалыг эгелээр керек. Ол дугайында колхоз, совхоз бурузунге өдөн сөөртү эвенолары тургузуп, оларга чүдүр, дүжүр техниканы, транспортту, бульдозерлерни быжыглаа чогуу. Аграрга бурузунге оналанды бээр, чемишчилдиге сөөртүлгезини материалдыг соонугалды беддериниң хемчеглерин ажилдап кылыры, чемишчилдигени чогуу культуларарының шөлдеринге шын төгери чугула.

Шөлге төгөр чемишчилдигериниң хемчээлин көвүдөдирин, оларны шөлдерге бир-дески тарадырын чүтлө механизмизациялан ажил чедиишкенин күсүдөп шыдаар. Бо улуг хөдөк республиканың «Сельхозтехника» каттыжышкыны болгаш оң районнарда салбырлары улуг дузаны чедирер умурул.

Республиканың ажил-агыйларында тус черини чемишчилдигериниң улуг курдазы бар. Ам оларны чүтлө шын ажиллаары негеттинип турар. Чамдын ажил-агыйларын эртен чылдарда практиказы шыжаа, өдентти болуп белектерин, чаксы тарылга чөмүшүлп келирге, шөлге апарып төгөр чорук хөдүмнө чемишчилдигерини дуза берес, харын бок-үнүштерини көвүдүрүгө дузалар апаар. Оң чылдар төлөөд, ам беддүгүн өденттери сөөртүүн органикстаар болгаш чер-черде бар өденттери бөлүп иридер керек.

Совет эрге-чатырганың 50 чылының бедир дүжүдүн алырынга кышын агротехниктиг хемчеглериниң иштинде чемишчилдиге көсүк черин элээр умурул. Ажил-агыйларын, партия болгаш профсоюзил органикзацияларының удурутуктары бо чугула ажилды план-график бузуар удурутук болгаш оң шынары дээр көнтрөлүү чорудар умурул.

ЧОГАДЫКЧЫЛАР БОЛГАШ ЧААРТЫКЧЫЛАР

Эртем-техниканың чаа чедиишкени, күш-ажылды эртемге үндөшлөп органикстаарын калбаа-биле негеттерин, оң бугурулганын эс-түрери, бугурулга фондустарын эа таарымчалыг ажиллаары — кол сөөртүлгезиниң бирээзи.

Бугурулганы тыппып турар бугу мурпакчы чүдүлгери массалык-биле негеттерин болгаш шилчээлери, ажилчы чоннары социалисттиг чарыжын органикстаары эргежөөк чугула. Маана чогадыкчылар болгаш чарыкчылар көсүк ролду ойнарар билдигир. Ам Октябрьның 50 чыл оюн уткурунун хөдүмнө эгелээр.

Канжы-лаа үлетпир бугурулганы ап көөр болза, мыа ылап-ла чогадыкчылар болгаш чарыкчыларның саны көвей. Чүте дээрге бугурулганың продукциянын шынарын бе-

СЭКП-ниң төлээлери Болгариядан чанып келген

Эрткен субботада БКП-ниң ТК-ының Политбюроунун кежигүнери болгаш секретары СЭКП ТК-ның Чингине секретары Л. И. Брежнев-биле болгаш БКП-ниң тоску сьездинге СЭКП-ниң төлөөр кежигүнери-биле Софияга ужурашкан, БКП ТК-ның Бирги секретары Тодор Живков ужуражымшыкка олзурушкан. БКП-ниң болгаш СЭКП-ниң аразында, Болгарияның болгаш Совет Эвнелинин аразында ажи-дуума харылзаалары болгаш кады ажилдажытаны улам мыай хөгжүдүрүг дугайында ужуражымшык киржикчилери санал-оонадарын со-

Н. В. Подгорныйнын Зальцбургка чугаазы

ЗАЛЬЦБУРГ. (СЭТА). ССРЭ-ниң Дээди Соединия Президиумунун Даргазын алдары дээр Зальцбургтук төр чазанын дарга Ганс Лехериян алаа тургускаа хүлөп алышкынынга Н. В. Подгорный чүве чугаалаан.

— Силериниң чуртундарга, чоруп турганынның үезинде Австри Республиканын күрүнө ажилдакчылары-биле дыка хей чугула ужуражымшык болгаш беседалар болду, Совет Эвнелинин болгаш Австриянын аразында ийи талаанч харылзааларыны айттырарын, дегелей политиказын бистиң күрүнедерибис кавдыг-бир

чергелет согузургачтыг болуп турары айттырарын чугаалаштымыс деп, Н. В. Подгорный чугаалаан.

Ол айттырарының дыка хөйүнү талазы-биле бистиң бодал-оонадарымыс чыгыс ай болуп турарын сеткип ханымышкы-биле айтты болур. Чамдык айттырар талазы-биле турустар чокот-тур, а чамдыктарың талазы-биле — язы-бүрү-дүр. Ынчалза-даа Совет Эвнелинин болгаш Австри Республиканын удурутук ажилдакчыларының аразында боттандырып турар харылзаалар, ужуражымшыктың билишкени улам-на чедирер дээринге ханы бугурулгачтис.

Совет Эвнелинин Коммунисттиг партиязынның төлээлери СЭКП ТК-ның Чингине секретары Л. И. Брежнев баштадыр Болгариянын Коммунисттиг партиязынның IX съездинде чораш кирипч кораш, ноябрь 20-де Софиядан Москвага эв келген.

Внуково аэродромга төлээлери эштер А. П. Кирпленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов болгаш оон-даа өскөдөр барып уткаан.

(СЭТА).

Совет-финлянд дыйнадыг

ССРЭ-нин чазанын чалаатны бугуар Финляндиянын чазак төлээлери Премьер-Министр Рафаэль Паасио баштадыр 1966 чылдың ноябрь 15-тен эгелээр 19-на чедир Совет Эвнелинин албан-иш аш-чоруту кылы чорашкан.

Совет-финлянд дыйнадыг дөңдөлгөзүн бугуар алырга, аян-чорук үезинде талааларын аразында бүрүн билишкенин болгаш ак-көк чок байдалга бөсөстөлөр болган.

Беседаларга совет таладан ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даргазы А. Н. Косыгин, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын орадакчызы Н. К. Байбаков болгаш оон-даа өскөдөр киришкен.

Совет Эвнелинин болгаш Финляндиянын аразында харылзаалар эки болуп турарын болгаш амыдыралдык эмне азы-бүтү талааларында харылзаалар тургустууларына база ийи чурттуг аразында харылзаалар таарымчалыг түнөөдери берип турарын ийи талаа дагып сеткип ханымышкы-биле дөңдөлгөзүн. Совет Эвнелинин болгаш Финляндиянын аразында чаагай кожа-хөлбө харылзааларга тайбың догунулашкынын принциплери керек кырынга боттанып турар.

Финляндиянын тайбыңга ылашкыдыг нейтралдыг политика болгаш кайы-кайызын хушуду көрүгө үндөшлөш, бүтү күрүнедери дөңдөлгөзүн нейтралдыг харылзаалар узу-тур аразында билишкенин көт-жүдүргө үнөөдү дөңдөлгөзүн болуп, оон уламчыдан бүтү-айты тайбынның хөдөккө ийи берип турар дээрин беседаларга база дагып дөңдөлгөзүн.

Ийи чурттуг аразында экономиктиг харылзааларга хамаарыштыр, 1966—1970 чылдарга чарылган узу хуузалыг дугурулга салдыгы улам мыай хөгжүдүргө тургусту болгаш дөңдөлгө үндөш болуп турар деп сеткип ханымышкы-биле дөңдөлгөзүн.

Ийи чурттуг аразында эконо-миктиг харылзааларын хөгжүдүргө ажилдакчыларын турар аразында амыдыралдык чыгыс ай санал-оонадыг болган. Талаалары аразында принципалдыг дугурулганың үндөшлөш, амы үеде совет-финлянд доктаамал комиссия тургустунган, оон сорулгазы болза салдыгжылыгы болгаш экономиктиг өске-даа харылзааларың калбарып болур аразынын үргүчү оорешип көөр дээр экономиканың талаанын ийи чурттуг экспорттериниң аразында үргүчүлүн элзэн сыйрып харылзааларын боттандырып болур.

Талаалар ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Косыгиниң болгаш Финлянд Республикасынын Президентин Урхо Кекконениң аразында 1966 чылдың июньда болгаш беседаларга кудурулганы дегелей айттырарын чугаалашкан. Оң-биле холбаштыр 1966 чылдың июньда чарылган совет-финлянд дыйнадыг илгерилетинген дегелей айттырарынын талазы-биле тургустууны талаалар билишкан.

Финлянд чазактың мурнудан Премьер-Министр Р. Паасио албанын аян-чоруту кылып Финляндияга келсин деп ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даргазы А. Н. Косыгинни чалаан. Ук чалаа өөрүп эстип чыгышкыны-биле хуулоп алгашкан. Барышын үеде немей дугурулуп алып болган.

Премьер-Министр Рафаэль Паасио баштадыр Финлянд чазак төлээлериини ССРЭ-ге чорашан Совет Эвнелинин болгаш Финляндиянын аразында чаагай кожа-хөлбө харылзааларын улам мыай хөгжүдүргө болгаш быжыглаарында чугула салымшык болур.

Премьер-Министр Рафаэль Паасио баштадыр фин чазак төлээлери тороон чуртунче эоп чаша берген.

Чаа хүлээлгелер

Совет конститүциянын хүнөөдү уткуштур республика тыптыг-финлянд социалисттиг партия калбарган. Өрүлгө негелде коммунизм В. Горбуновага удурутук бригада ноябрь айның планын 110 хуу күсүдир дээр эрестиг ажилдап турар. Ук бригада ам «Тываның төөгү» деп номун II-ги томун өрүп белек-көз. Совет конститүциянын хүнөөдү таварыштыр ол номду номчукчуларга бараалдаган. Коммунистер Т. Скребцова, Н. Гуреева олар ажил нормазын үргүчү 110 хуу күсүдир, бригаданын тергилери болуп, өскөдөр күш-ажалчы үлетерин көрүзүп турар.

Оларын алган хүлээлгелер ноябрь тоңузуна күсүткенин бээрине чыгыштып турбас.

О. ОПЕН.

Иваново обласка ужуражымшыкыннар

ИВАНОВО. (СЭТА). СЭКП ТК-ның Политбюроунун кежигүнери, СЭКП ТК-ның секретары А. Н. Шелепин ноябрь 15-тен 19-на чедир Иваново обласка чораш.

Ивановога чоруп турганынның үезинде А. Н. Шелепин СЭКП ТК-ның Чингине секретары Л. И. Брежнев, партиянын област комитетинин Бирги секретары А. Н. Смирнов оларның-биле кады Ивановонун Варенцова аттыг улуг мануфактуразын, пос-таавы машиназын тудушкунуун

заводунуң, язы-бүрү шекпен аймаанын комбинатынын, даараныла заводунуң, көвөн саагы удуштурун эртем-инженер институтун, Ивановский лев комбинатынын, Палех районун «Большевик» колхозунуң болгаш Палехтин туралга мастерскаяларын ажилы-биле ташышкан.

Ажилчылар-биле, специалистер-биле, колхозчулар-биле, чогадыкчы интеллигенция-биле чугаалашканын, А. Н. Шелепин оларның ажилы-биле болгаш амыдырал-чуртталгазын байдалдары-биле, магазиннерин, столоваларын,

амыдырал хандырыламын бугурулгелерин ажилы-биле, салдыгы органикстап турары-биле ташышкан, ол бүтүн согузургачтис. Бугурулганы көвүдүргө немелде курлавырларын илгериде тыварын, узуштук хөгжүлгө баранырларын шынарып ажилчыларын болгаш ассортиментини калбарытын айттырары-биле улуг кичээлге салдыган.

Ноябрь он тоста СЭКП-ниң Иваново обкомунга областтык партия, совет болгаш ажил-агый актив-биле беседа болган.

Куш-ажылчы ээлчег

— «Чылдың бугурулга программасын хуузазын бетиңде күсүдир бис» — деп шак мындыг күш-ажылчы кыймы-биле Шагаан-Арыгның № 463 көжүп чорупу механизмизациянын тудуштуктары ажилдап турарлар. Бригадаларын ортузуна социалисттиг чарышты дөңдөлгө органикставайн, тудуштуктары-биле өй-шайда чөткө хандырылган ажилды түнөөдери эки болган.

— Бистиң тудуштуктарымыс чыл эгелээдиге тура районун ажил-агыйларыга ийи аал ишти чурттаар 30, чачыс, аал ишти чурттаар 10 чуртталга бажынын «Сельхозтехника» каттыжышкыны кириген. Оон мыай «Улуг-Хем» совхозта 2, «Найрал» совхозта 1 хой кажазын база дерип кылганнар. Чаа чүвар бажың «Улуг-Хем» совхозтук. Хайыракан салбырында ажиллап кирген — деп, ук уласто-тук начальниги Николай Андронович Мамышев чугаалап турар. Ол мыкаш, ийи аал ишти чурттаар 2 чуртталга бажынын база чачыс ай хевирин 1 бызаа кажазын күрүне комиссийыга хүлээди бээр-биле «Найрал» совхозтук Кара-Тал салбырында белеккөө. Ук тудуштарын хүлөп апарга беш чылдык баштайгы чылынын тудуштук программасын хуузазын бетиңде күсүдирер болгаш харын-даа плавдан дашаар 500 муң рубльдиң тудуштары ажиллап кирген ол болур.

Коновор, Иванов, Нарылок, Аран-чаа оларын удурутук бригадалары күш-ажылчы ээлчег-биле ажилдап турар. Олар 4 чуртталга бажынын иштики дервалганы ам кончуг дүгөр чорудуп турар. Шагаан-Арыгның «Сельхозтехника» каттыжышкынын салбырын ажилчылар чурттаар 10 бажынын курларын орту кирип туткан.

Тудуштук уласто-тук коллектив Совет эрге-чатырганың 50 чыл оюн чаа күш-ажылчы чедиишкенин-биле уткурун сорулга-биле социалисттиг чарышты оон калбарып, чыл төңүзүгө чедир 90 муң аңгыт рубльдиң яламы-бүрү тудуштук ажилдарын күсүдирин хүлээген.

ЧАА-ЧАА ЧЕДИШКИНЕРЖЕ КЫЙГЫРЫП ТУР

Кыштаглашкын эгелзэн

Улуг-Хем районун «Улуг Хурал» калбаа ажил-агый эртелиңиң малчынары кышкы белек-кады ханымышкы чоруткаш, ам кыштаглашкын башкыны калбарып чурттуу эгелзэн. Калбарып чурттуу эгелзэн оон тонна

одаларда кадарып өтөлзөн. Кызыл-Хая, Ак-Дар, Ак-Хая болгаш өске-даа черлерде кыштагларын дөңдөлгөзүн кышкын, чазын мал чедип шыдаар, албек өзгө-сигенин одалар дыка хей, кадарып малын

Чыл планындан ажыр 500 тонна

Ак-Довуртуктук хлеб заводунуң коллектив Совет эрге-чатырганың 50 чыл оюн баштайгы айында күш-ажылчы чедиишкенин ужуражып, Улуг Октябрьның байырлаалы

логиязын чөп сагып, оон шынары экижидер дээр хлеб быжыра бригаданың бригадир Перичина, Дьячков, хлеб быжырыкчылар Крылова, Соловьева олар мурнакчы ажилдап турарлар.

«Найрал» совхозтук Булун-Терен суг-бараан ферманын саанчылары Ховалыг Уйушкан 1950, Өлчөй Хамды 1800, Ирина Лаврыш 1700 кг сутту өнөк бугурун саап алырын хүлээгенер. Бо чылын ол айларын түнөөдери ол хүлээлгелер 1660, 1670, 1500 кг кылдыр күсүдиринген, а инек бугурун чылда сазда 1430 кг сут. Бо ферманын өске-даа саан-

чылары алган социалисттиг хүлээлгелерин чедиишкенин күсүдирер дээр бугурулганы ажилдап турарлар.

ЧУРУКТА: ферманың эргелгичи В. Тергин (саагай талазында), саанчылар Х. Уйушкан, И. Хамды олар ажилын түнөөдү чугаалажып олрар.

С. ФЕОКТИСТОВТУҢ фотогу.

чазанын түнөөдери чокта чаа үндүргөн. Түнөөдөр өөрчүтүп. Дыка хей коллективтер чогадыкчы ажилды моон сонгаар сайызын талазы-биле болгаш ову бугурулганын шилчээлди алырга-биле улуг ажилдарын чоруткан.

Бөрүдүгүн үезинде республиканың үлетпир бугурулгелери 447 муң рубльди камналганын алган. Чогадыкты санал-оонады күсүдирер алган камналга эртен чылдың бо үезинге дейнээр оң бир хуу улгакан, бугурулганын шилчээлди алган санал-оонады саны база өскөн. Массалыг чогадыкчы ажилдын сайызын чыгарып кыргутуни байма-лыш пропагандалаан, социалисттиг чарышты органикстаан, семинарларын болгаш өске-даа хемчеглерин боттандырганын илгериде болган. Үлет-

пир бугурулгелерде бүтү-ле аргамежжигин, билин чогадыкчы болгаш чарыкчы ажилдары улазын чорутуу, хөй-нигитини хөдөккө илгерилет киришкелер бар. Оларын аттары бо: «Тыва кобальт» комбинаттын кол металлургу Д. Бузуру-оол, турбина цегиян улуг мастери Н. Зверков, «Тыва даг-дугу» комбинаттын төп механиктиг септеле мастерскаанын ажилчыны А. Конзоровцев, рудниктиң электроселари С. Коломенников, «Тыва тудуштук» трестинге деңдөөр оң бир хуу улгакан, бугурулганын шилчээлди алган санал-оонады саны база өскөн. Массалыг чогадыкчы ажилдын сайызын чыгарып кыргутуни байма-лыш пропагандалаан, социалисттиг чарышты органикстаан, семинарларын болгаш өске-даа хемчеглерин боттандырганын илгериде болган. Үлет-

пир бугурулгелерде бүтү-ле аргамежжигин, билин чогадыкчы болгаш чарыкчы ажилдары улазын чорутуу, хөй-нигитини хөдөккө илгерилет киришкелер бар. Оларын аттары бо: «Тыва кобальт» комбинаттын кол металлургу Д. Бузуру-оол, турбина цегиян улуг мастери Н. Зверков, «Тыва даг-дугу» комбинаттын төп механиктиг септеле мастерскаанын ажилчыны А. Конзоровцев, рудниктиң электроселари С. Коломенников, «Тыва тудуштук» трестинге деңдөөр оң бир хуу улгакан, бугурулганын шилчээлди алган санал-оонады саны база өскөн. Массалыг чогадыкчы ажилдын сайызын чыгарып кыргутуни байма-лыш пропагандалаан, социалисттиг чарышты органикстаан, семинарларын болгаш өске-даа хемчеглерин боттандырганын илгериде болган. Үлет-

инженер эш Монгуш, чогадыкчылар болгаш чарыкчылар органикстаан ажилын даргазы Клопов) ап, хүлээлгө билишкени, ийи чус рубльдиң шапталын алган. Ийги чөри — Тываның комплексилг шилчээл эргелгичи, үшкү чери — Чазанын хөдүр даш разрезини коллектив алган.

Октябрьның 50 чыл оюнга уткуштур чаа-чаа чогадыкчы болгаш чарыкчы саналдарын ажилдап кири-ринге, оң амыдыралга боттандырылган республиканың чогадыкчыларын болгаш чарыкчыларын улуг харыскалыг ажилдарын кы-лары негеттигин турар.

С. КЫЗЫЛ-ОЛ.
Тыва АССР-ниң чогадыкчылар болгаш чарыкчылар нигитиелерин президиуму кежигүчү.

